

Santtu Juhola / S.Juhola Oy

Viite Hakemus 02.02.2024

Asia KALASTUSLAIN 13 § MUKAINEN ALUEELLINEN LUPA KAUPALLISEEN KALASTUKSEEN

Hakija Santtu Juhola / S.Juhola Oy

HAKEMUS

Santtu Juhola / S.Juhola Oy on 20.02.2024 Lapin ELY-keskukselle toimittamallaan hakemuksella hakenut kalastuslain 13 §:n mukaista alueellista lupaa kaupalliseen kalastukseen Rahjan saariston luonnonsuojelualueelle (kiinteistötunnus 208-407-3-87).

Hakemuksella haetaan Kalastuslain 13 § mukaista lupaa seuraaviin pyydysyksiköihin:

- 2 push up rysää, korkeus yli 5 m
- 6 kpl pikku pohjarysiä, suomukalan pyyntiin, enimmäiskorkeus 4 m
- 2 kpl pikku pohjarysiä muikunpyyntiin, enimmäiskorkeus 4 m;

Kaikki kyseiset pyydykset ovat korkeudeltaan yli 1,5 metriä, Kalastuslaissa määritellyjä isorysiä.

Hakijan saalistavoite olisi kalastaa lohta sallitun kiintiön mukaan, noin 100–200 kpl sekä siikaa n.1000 kg kevästä syksyyn. Ahvenen, särjen ja lahnan suhteen saalistavoite on noin 5000 kg / vuosi, ympärivuotisesti.

Hakemuksen vesialueen omistaja on Metsähallitus, joka on vuokrannut vesialueen hallinnan Rahjankylän kalastajainseuralle. Rahjankylän kalastajainseura myy kalastuslupia jäsenilleen.

Hakija on hakenut Rahjan kalastajainseuran jäseneksi 18.02.2023 kirjatulla hakemuksella saamatta seuran jäsenyyttä. Hakija on pyytänyt kalatalousalueen apua asiassa 19.02.2024.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

Lupaa haetaan ajanjaksolle 01.05.2024-01.05.2029.

KUULEMINEN

Yleinen tiedoksianto hakemuksesta oli nähtävillä Lapin Ely-keskuksen verkkosivuilla 01.05.-06.06.2024 välisenä aikana. Yleistiedoksiantomenettelyn lisäksi Lapin ELY-keskus pyysi hakemuksesta lausuntoa Kalajoen kaupungilta, Metsähallitukselta, Rahjankylän kalastajainseuralta, Rahjankylän jakokunnalta sekä Kalajoen kalatalousalueelta. Metsähallitus, Kalajoen kalatalousalue sekä Rahjankylän kalastajainseura antoivat asiassa lausunnon.

Lapin Ely-keskus varasi hakijalle vastinemahdollisuuden edellä mainittuihin lausuntoihin. Hakija antoi vastineen 10.11.2024.

Metsähallituksen lausunto

Metsähallituksen näkemyksen mukaan hakemuksen mukainen lupa voidaan myöntää.

Perustelut:

1. Hakija kuuluu ELY-keskuksen ylläpitämän kaupallisen kalastuksenrekisterin 1 ryhmään ja on paikallinen kalastaja, jonka vakituinen asuinpaikka on Kalajoella.
2. Kalastuslain 13 §:n mukaan kalavarojen kestävän tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos
 - 1) vesialue on käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määritetty kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi;
 - 2) Vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen;
 - 3) Luvanhakija ei ole itse eikä kalatalousalueen avustuksella päässyt kalastusoikeudenhaltijoiden kanssa sopimukseen vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen ja;
 - 4) Kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannan omistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan kaikki neljä ehtoa täyttyvät.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

Vesialue on määritelty Kalajoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi. Käyttö- ja hoitosuunnitelmassa mainitaan seuraavasti; koko Kalajoen kalatalousalueen rannikko on kaupalliseen kalastukseen soveltuvaa aluetta poislukien luonnonsuojelualueet, väylät ja satamat. Metsähallituksen luonnonsuojelualueet soveltuvat hyvin kaupalliseen kalastukseen.

Nykytietämyksen mukaan vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen. Luvanhakija ei ole itse useista yrityksistä huolimatta päässyt kalastusoikeudenhaltijoiden (Rahjankylän kalastajainseura) kanssa sopimukseen vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen. Myöskään Kalajoen kalatalousalueen avustuksella hakija ei ole saanut alueelle lupia.

Myöskään kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle, koska tälläkin hetkellä osa Kalajoen Rahjankylän kalastajainseuran jäsenistä harjoittaa alueella kaupallista kalastusta.

- Hakija on yrittänyt saada kalastusoikeutta myös hakemalla Kalajoen Rahjankylän kalastajainseuran jäsenyyttä, mutta hakemus on hylätty ja hakija ei ole tätä kautta saanut kalastusoikeutta alueelle.
- Hakijalla on kalastustukikohta kyseisellä vesialueella Ulko Turpo nimisessä saarella. (Karttaliite).

Lisäksi Metsähallitus tuo esille, että uusissa Metsähallituksen omistajapoliittisissa linjauksissa vuosille 2024–2027 on kirjaus kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksien edistämistä ja huoltovarmuuden parantamisesta. Kaupallisten kalastajien lupien saatavuuden edistäminen on yksi toimintatapa em. linjausten toteuttamisessa.

Rahjankylä kalastajainseura

Metsähallituksen ja Rahjankylän kalastajainseuran välisessä vuokrasopimuksessa nro 39319 mainitaan, että vuokralainen on velvollinen valvomaan kalastusta vuokra-alueella. Lisäksi sopimuksessa mainitaan, että kalastusoikeus voidaan myöntää kaupalliselle kalastajalle Rahjankylän kalastajainseuran sääntöjen mukaisesti. Rahjankylän kalastajainseuran vuonna 2009 Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymien sääntöjen mukaan vuokra-alueella ei voi kalastaa muut kuin seuran jäsenet tai sekä vieraslupan hankkineet vain tietyillä pyydyksillä. Kuten aiemmin olemme ilmoittaneet, hakija ei täytä jäsenvaatimuksia eivätkä myöskään vierasluvata kata hakijan mainitsemia pyydyksiä, joten seuran jäsenyyttä ei voitu myöntää eikä

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

myöskään kaupallista kalastusoikeutta. Emme voi rikkoa seuran sääntöjä, joten emme voi antaa hakijalle lupaa kalastukselle Rahjankylän kalastajainseuran vuokraamilla vesialueilla.

Kalajoen kalatalousalueen lausunto

Kalajoen alueella kalastusseurat sääntöineen on perustettu v. 1928. Seuran jäsenyys perustuu asuinpaikkaan ja seuran vesialueilla pyydyksiä saavat asettaa vain seuran jäsenet. Näitä seurojen luomia sääntöjä on kunnioitettu seurojen perustamisesta asti. Seurojen määrittelemillä säännöillä kontrolloidaan alueellista kalastusta siten, että ylikalastusta ei tapahdu.

Seurojen toimesta huolehditaan myös talkoovoimin kalojen istutustoiminnasta ja näin kalakannan ylläpidosta. Alueelliset, vuosikymmeniä seurojen talkooponnistuksilla ylläpidetyt kalakannat ja niiden pyyntioikeuksista päättäminen kuuluu mielestämme paikallisten seurojen määriteltäväksi, kuten tähänkin asti. Kalajoen Kalatalousalueen kanta asiaan on, että tapauksessa kunnioitetaan Rahjan Kalastajainseuran sääntöjä ja näin ollen poikkeuslupaa ei myönnetä.

Liitteenä Kalajoen kalatalousalueen hallituksen pöytäkirjanote, jossa päätös ilmenee.

Tapauksen käsittelyssä tulee mielestämme käyttää erityistä harkintaa ja tapausta voidaan pitää tietyllä tavalla ennakkotapauksena. Mikäli tällainen poikkeuslupa myönnettäisiin ELY-keskuksen toimesta yhden paikallisen seuran alueelle, tulisi vastaavia lupia jatkossa myöntää kaikille muillekin niitä hakeville. Tällaisen toiminnan johdosta seuran säännöt lakkaisivat käytännössä kokonaan toimimasta ja kaikki seurojen vuosikymmeniä tekemä työ kalastonhoidon ja -valvonnan eteen vesittyisi ja valusi hukkaan.

Tämän vuoksi esitämme, että Rahjan Kalastajainseuran sääntöjä kunnioitettaisiin em. tapauksessa, kuten myös jatkossa kaikkia muita vastaavien seurojen sääntöjä koko Pohjois-Pohjanmaan rannikolla.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

Hakijan vastine

Hakija on vuonna 2023 luomassaan strategiassa sitoutunut muuntamaan kalastusmuotoaan aiemmasta verkko-/troolikalastuksesta ympäristöystävällisempään ja vähäpäästöisempään rysäkalastukseen ja kehittämään kalastusta edelleen tulevaisuudessa kohti 0-päästöistä rannikkokalastusta. Rysäkalastus vaatii kuitenkin pääsyn suojaisiin rannikkovesiin ja tällaisia paikkoja ei ole saatavilla kuin kalastusseurojen hallinnoimilla vesialueilla, joihin hakijalla ei ole synnyin-/asuinpaikkansa kautta pääsyä. Hakija haluaakin herättää kysymyksen, onko synnyin/asuinpaikkaan perustuva seurojen sääntely oikea tapa edistää kalataloutta? Myös kalatalousalueen kanta asiaan ihmetyttää hakijaa. Onko meillä Pohjois-Pohjanmaan rannikkoalueella todella niin paljon ryhmän 1 ammattikalastajia, että kalastajayrittäjiä voidaan valikoida ylikalastukseen vedoten?

Kaupallisia kalastajia syytetään monesti ahneudesta ja ylikalastuksesta. Hakijan taloudellisenä tavoitteena on taata itselleen ja sesonkityöntekijälle keskivertosuomalaisen palkkataso/toimeentulo sekä kehittää ja ylläpitää kalastukseen vaadittavaa kalustoa. Jotta kalastajan toimeentulo sekä kalastuksen taloudellinen kannattavuus voidaan taata, tulee kalastajan saada kilomääräisesti mitattuna kohtuullisen suuri määrä kaloja, koska kalastus on alkutuotantoa ja kalastajan saama korvaus kaloistaan on pieni. Epäkohtaa toimeentulon ja kalastettavan kalan määrän suhteesta ei hakijan mielestä tuoda tarpeeksi paljon julki.

Hakija haluaa painottaa, että hakemus ei koske koko Rahjan Kalastajainseura ry:n hallinnoimaa aluetta vaan kiinteistöä Rahjansaariston luonnonsuojelualue (208-407-3-87), jonka omistaja on Metsähallitus. Koska hakemus ei koske koko Rahjan Kalastajainseura ry:n hallinnoimaa aluetta, ei voida todeta, että luvan myöntäminen vesittäisi kokonaan kalastajainseuran säännöt ja toiminnan. Metsähallitus on antanut myönteisen lausunnon hakemukseen.

Hakemuksessa tulee ottaa huomioon, että ELY-keskuksen myöntämät poikkeusluvut ovat aina tapauskohtaisia ja jokaisen hakemuksen tulee erikseen täyttää vaaditut ehdot. Luvan myöntäminen ei automaattisesti tarkoita, että lupia tulisi myöntää kaikille niitä hakeville. Lopuksi hakija toivoo, että kalakannan ja kalastuksen tila hakemuksen vesialueella/kiinteistöllä selvitetään puolueettomasti. Päätöksessä tulee huomioida erityisesti ryhmän 1 kaupallisten kalastajien rysäkalastuksen määrä hakemusta koskevalla kiinteistöllä.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

VÄLITOIMENPITEET

Lapin Ely-keskus antoi asiasta päätöksen 25.11.2024, joka ei sisältänyt kaupallisesta kalastuksesta maksettavaa KL 14 § mukaista käypää hintaa eikä KL 13 § mukaisia luvan ehtoja. Hallintolain (434/2003) 8 luvun 50 § mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai mikäli päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe.

Menettelyvirheen sekä puutteellisen selvityksen vuoksi asian kuuleminen ja järjestettiin uudelleen. Asian uudelleen ratkaisussa on otettu huomioon aiemmin esille tulleet lausunnot.

ELY KESKUKSEN RATKAISU

Päätös on myönteinen. Lapin ELY-keskus myöntää Kalastuslain 13 § nojalla hakijalle oikeuden kalastaa hakemuksen mukaisilla pyydyksillä seuraavin ehdoin ja tarkennuksin:

1) lupa myönnetään Rahjan saariston luonnonsuojelualueelle, kiinteistötunnukselle 208-407-3-87;

2) lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti:

- 2 kpl push up rysälle, korkeus yli 5 m
- 6 kpl pohjarysälle suomukalan pyyntiin, enimmäiskorkeus 4 m
- 2 kpl pohjarysälle maivan pyyntiin, enimmäiskorkeus 4 m;

3) luvassa hyväksytyt kalastuksen kohdelajit ovat kaikki lailliset saalislajit;

4) kaikki sivusaaliina saadut rasvaevälliset taimenet sekä harjukset tulee vapauttaa;

5) Lupa astuu KL 13 § ja 124 § nojalla voimaan muutoksenhausta huolimatta välittömästi ja on voimassa 31.12.2027 saakka;

6) luvanhaltijan on raportoitava Lapin ELY-keskukselle sekä kalastusoikeuden haltijalle vuosittain tämän luvan nojalla pyydetty saalis;

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

- 7) saalisraportista tulee käydä ilmi lajikohtaiset saaliit kuukausittain ja pyyntimuodoittain eriteltynä sekä eri pyyntimuotojen kuukausikohtainen pyyntiponnistus;
- 8) saalisraportista on käytävä ilmi myös tahattomasti pyydetty sivusaalis;
- 9) kuluneen vuoden saalisraportti on toimitettava viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Lapin ELY-keskuksen kirjaamoon sekä kalastusoikeuden haltijan osoittamaan osoitteeseen;
- 10) korvauksena vesialueen käyttämisestä tämän luvan mukaiseen kaupalliseen kalastukseen luvanhaltijan on maksettava kalastusoikeuden haltijan osoittamalle tilille vuosittain tämän päätöksen Lupamaksu -osiossa määritetty korvaus;
- 11) kalastusoikeuden haltijalle maksettava korvaus tulee olla maksettuna kullekin kalastusvuodelle ennen kalastuksen aloittamista;
- 12) luvanhaltijan on toimitettava tosite vuosittain maksettavan korvauksen suorittamisesta Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle viimeistään kolmen viikon kuluessa maksun suorittamisesta;
- 13) kaikkiin tämän luvan nojalla käytettäviin pyydyksiin tulee merkitä selkeästi maininta ELY-keskuksen myöntämästä luvasta diaarinumerolla LAPELY/960/2024.
- 14) Lapin ELY-keskus seuraa tämän luvan nojalla harjoitettavan kalastuksen saalista ja sivusaaliita vuosittain. ELY-keskus voi muuttaa lupaa tai perua luvan kokonaan ennen luvan voimassaolon päättymistä, mikäli se on perusteltua esimerkiksi kalakantojen tilasta johtuvista seikoista tai muista painavista syistä.
- 15) Luvanhaltijan tulee huolehtia kaupallisia kalastajia koskevista lakisääteisistä velvollisuuksista ja noudattaa saaliin ilmoittamisesta säädettyjä määräaikoja

PERUSTELUT

Kalastuslain (379/2015) 13 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

- 1) vesialue on käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määritetty kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi;

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

2) vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen.

3) luvanhakija ei ole itse eikä kalatalousalueen avustuksella päässyt kalastusoikeuden haltijoiden kanssa sopimukseen vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen; ja

4) kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle.

Kalastuslain 13 § mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Lapin Ely-keskus katsoo, että saatavilla olevien tietojen perusteella;

- Vesialue on Kalajoen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määritelty kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi.
- vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen. Lapin ELY-keskus katsoo, ettei hakemuksen mukainen kalastus hakijan ilmoittamat vuosisaalisarviot huomioiden vaaranna alueen kalakantojen tilaa. ELY-keskus seuraa tämän luvan nojalla harjoitettavan kalastuksen saalista ja sivusaaliita vuosittain ja myöntää luvan hakemuksesta poiketen lyhyemmälle ajalle 31.12.2027 saakka.
- luvanhakija ei ole itse eikä kalatalousalueen avustuksella päässyt kalastusoikeuden haltijoiden kanssa sopimukseen vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen. Hakija on hakenut Rahjan kalastajainseuran jäseneksi 18.02.2023 kirjatulla hakemuksella saamatta seuran jäsenyyttä. Hakija on pyytänyt kalatalousalueen apua asiassa 19.02.202.
- kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle.

Lapin Ely-keskus katsoo, ettei luvan nojalla tapahtuva kalastus heikennä kohtuuttomasti kalastusoikeuden haltijan mahdollisuutta hyödyntää kalastusoikeuttaan, sillä kyse on yhdestä kaupallisesta kalastajasta. Hakemuksen mukainen vesialue koskee kiinteistötunnusta 208-407-3-87, joka on vain osa Rahjan kalastajainseuran hallinnoimaa vesialuetta. Ely-keskus ei katso luvan mukaisen kalastuksen aiheuttavan muuta merkittävää haittaa. Alue soveltuu hyvin kaupalliseen kalastukseen eikä viitteitä alueen kalakantojen ylikalastuksesta ole tullut ilmi asiaa selvittäessä.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

Kaupallisen kalastajien rekisteritietojen mukaan (tilanne 1.1.2025) 1-ryhmään kuuluvien kaupallisten kalastajien määrä on vähentynyt Kalajoelle rekisteröityneiden kalastajien osalta viimeisen kahden vuoden aikana. Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma osion 2.2. osatavoite 1. tavoittelee sitä, että 1-ryhmään kuuluvien kaupallisten kalastajien määrä pysyisi vähintään ennallaan. Suunnitelman osatavoitteessa 3. todetaan tavoitteeksi, että alueen päätoimisten (1-ryhmä) kalastajien määrä nousee ja kaupallisen kalastuksen houkuttelevuus ja toimintaedellytykset paranevat. Osatavoitteessa 3. todetaan edelleen, että tavoitteena on vajaasti hyödynnettyjen lajien, kuten särkikalojen ja kuoreen kalastuksen vakiinnuttaminen osaksi alueen kaupallista kalastusta. Lapin ELY-keskus katsoo, että luvan myöntäminen tukee kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteita.

Lapin ELY-keskus katsoo tämän päätöksen tukevan Kotimaisen kalan edistämishjelman tavoitteiden saavuttamista edistämällä kestävien kotimaisten kalakantojen hyödyntämiseen perustuvaa kalatalouselinkeinoa sekä kalastuslain mukaista kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävää hyödyntämistä.

KAUPALLISESTA KALASTUKSESTA KALASTUSOIKEUDEN HALTIJOILLE MAKSETTAVA KÄYPÄ HINTA

Kalastuslain (379/2015) 14 § mukaan Kaupallisen kalastajan on 13 §:ssä tarkoitetun luvan saatuaan maksettava kalenterivuositain kalastusoikeuden haltijoille luvassa määrättyjen pyydysten mukaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmissa määritettyihin alueen käypiin hintoihin perustuvat kohtuulliset maksut korvauksena vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen.

Kalajoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman määrittelee käyvän hinnan muodostumisen seuraavalla tavalla:

Kalastusoikeuksien hintaa ei määritetty. Asia on lähtökohtaisesti vesiä vuokraavan kaupallisen kalastajan ja vesialueen omistajan välinen kysymys. Kalastusoikeuden hinta riippuu mm. paikasta, pyydystyypistä ja käyttöön tulevan alueen suuruudesta. Kalastusoikeuksien hinta määritetään yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, mikäli kalastuslain 13 § käyttöä joskus joudutaan harkitsemaan. Tällöin kalatalousalue selvittää hintatason niiltä osakaskunnilta, jotka ovat aiemmin vuokranneet vesiään kaupallisille kalastajille. Ennen hinnan vahvistamista Kalatalousalue kysyy

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

näkemyksiä oikeasta hintatasosta myös kaupallisen kalastuksen etujärjestöltä, Suomen ammattikalastajaliitolta. Mikäli käypää hintaa ei saada yhteistyöllä selvitetyn, ELY-keskus voi muodostaa käyvän hinnan perustuen viranomaisten ja osakaskuntien alueella myymiin kalastuslupien hintoihin. Viranomaisten myymät kalastusluvut voivat hinnoittelultaan olla alle alueellisen käyvän hinnan, jolloin tarvittava korotus on muodostettava lupahintaan.

Lapin Ely-keskus sai 18.02.2025 selvityksen, jonka mukaan Rahjankylän kalastajainseuran hallitus käsitteli 16.02.2025 kokouksessaan seuran ulkopuolisten kalastajien rysäpaikkamaksuja ja päättivät että hinnat ovat seuraavat:

- alle 4 m korkeiden rysien paikkamaksu 400 € / vuosi
- yli 4 m korkeiden rysien paikkamaksu 1600 € / vuosi

Kalajoen kalatalousalue käsitteli kokouksessaan 03.04.2025 pyydyshintojen määrittämistä Rahjan saaristoon ja antoi seuraavan lausunnon: *KHS:n mukaisesti asia on lähtökohtaisesti alueelle kalastamaan pyrkivän kaupallisen kalastajan ja vesialueen omistajan/kalastusoikeuden haltijan välinen kysymys. Kalajoen kalatalousalueen näkemys on, että Rahjan kalastajainseuran hallituksen päättämät pyydyshinnat seuran ulkopuolisille kaupallisille kalastajille ovat käypiä hintoja tälle alueelle.*

Välitoimenpiteet

Lapin Ely-keskus katsoo, ettei Rahjan kalastajainseuran esittämät hinnat vastaa todellista hintatasoa, sillä seura ei todellisuudessa myy lupia ulkopuolisille ja esitetyt hinnat poikkeavat moninkertaisesti seuran jäsenilleen myymistä lupahinnoista sekä alueen muista kalastuslupien hinnoista.

Kalajoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma määrittelee (sivu 11) hinnanmuodostamisen siten, että *mikäli käypää hintaa ei saada yhteistyöllä selvitetyn, ELY-keskus voi muodostaa käyvän hinnan perustuen viranomaisten ja osakaskuntien alueella myymiin kalastuslupien hintoihin. Viranomaisten myymät kalastusluvut voivat hinnoittelultaan olla alle alueellisen käyvän hinnan, jolloin tarvittava korotus on muodostettava lupahintaan.*

Lapin ELY-keskus pyysi hintatietoja alueen muilta kalastuseuroilta kuten Kallan kalastusalueelta Eteläkylän kalastuskunnalta, Kalajoen kalastajainseuralta, Pohjankylän kalastusalueelta, Vasankarin kalastusalueelta sekä Metsähallitukselta.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

Selvityksen perusteella alueella todellisesti myytävistä kalastuspaikkahinnoista Metsähallituksen rysälupien hinnat olivat alueen korkeimpia:

- Rysä, yli 5 m korkea 170 €
- Rysä, 1,5–5 m korkea 80 €
- Lapin Ely-keskuksen tekemän selvityksen mukaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa mainittua korotusta ei tarvita, sillä viranomaisen lupahinnat olivat muita alueella myytäviä lupamaksuja korkeampia. Näin ollen Lapin Ely-keskus katsoo, että käypä hinta hakemuksen mukaisille pyydyksille on Metsähallituksen hintaan perustuen:
 - Isorysä (1,5–5 m korkea): 80 € / vuosi
 - Isorysä (yli 5 m korkea): 170 € / vuosi

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Kalastuslaki (379/2015) 13 §, 14 § 124 §

Hallintolaki 434/2003 8 luku 50 §

MAKSU

210 € alv 0 % (Kalastuslain 13 §:n mukainen päätös 3 h a´ 70 €/h) Valtioneuvoston asetus 794/2024, ei arvonlisäverollista myyntiä. Lasku toimitetaan myöhemmin eri lähetyksenä hakijalle.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Käsittelymaksun määrittämiseen saa hakea oikaisua Lapin ELY-keskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä päätös on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Lapin ELY-keskuksen kalatalousasiantuntija Janne Narkiniemi ja ratkaissut kalatalouspäällikkö Jermi Tertsunen. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä sijaitsee asiakirjan lopussa.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

LISÄTIETOJA

Lisätietoja päätöksestä antaa kalatalousasiantuntija Janne Narkiniemi,
janne.narkiniemi@ely-keskus.fi, puh. +358 295 023 716

LIITTEET

Oikaisuvaatimusosoitus

Valitusosoitus

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu